

1. JUSTIFICACIÓ I OBJECTIUS

El projecte per crear una **ràdio escolar** al CEIP Evaristo Calatayud parteix de la premissa que potenciant la creació de nous escenaris de comunicació s'afavoreix la competència lingüística de l'alumnat. És important partir de la base que l'alumnat aprèn d'allò que resulta significatiu i que és motivant. Pocs espais desperten més la curiositat i la motivació de l'alumnat que una estudi de ràdio. La emissió de programes radiofònics, tant en directe com en diferit, suposen un repte i un aprenentatge constant i enriquidor, un escenari per incrementar la creativitat i la innovació. Esdevé en un espai totalment accessible a tot l'alumnat del centre, des del qual es dona resposta a la millora de la qualitat i l'eficàcia de l'educació i la formació. Facilita l'accés a un entorn al que difícilment hi poden tindre accés els xiquets i xiquetes, afavorint l'objectiu estratègic de l'equitat, la cohesió social i la ciutadania activa.

La ràdio escolar conforma una proposta de caràcter cultural, educatiu i de divulgació entre l'alumnat i, també, entre la comunitat educativa. El centre busca adaptar-se a la realitat actual dels mitjans radiofònics: programes de ràdio convencionals i emissió de podcast, tots ells disponibles a la pàgina web del centre.

La nostra comunitat educativa es sòcia des de l'any 1986 dels Centres d'ensenyament en València de la Ribera. Fa anys l'Evaristo Calatayud ja va realitzar pràctiques radiofòniques, mitjançant l'elaboració de programes de ràdio per part de l'alumnat. Esdevé una activitat que volem recuperar i fomentar entre el nostre alumnat per incentivar la competència lingüística, concretament la pròpia dels mitjans de comunicació, amb la ajuda de les noves tecnologies de la informació i comunicació que ajuda a fer arribar a totes les cases els programes realitzats per les nostres xiquetes i xiquets.

Destacar que un dels objectius programats per als propers dos cursos és la **participació** i col·laboració de membres de la nostra comunitat educativa mitjançant entrevistes: alcalde, forners, membres de l'AMPA, esportistes locals... amb la realització de materials didàctics adequats a la realitat socioeducativa com a resposta d'un objectiu més ambiciós.

El projecte de *RÀDIO ESCOLAR* podem centrar-lo dins del desenvolupament curricular de les àrees lingüístiques principalment. No obstant, el potencial de treball que es treballarà és molt més ambiciós.

Entre els **objectius** generals de la ràdio destaquem:

1. Millorar la competència comunicativa tant a nivell de llenguatge oral com escrit.
2. Fer visible la riquesa del valencià com a patrimoni cultural, objecte d'especial respecte i protecció; així com altres llengües.
3. Observar el funcionament de la llengua tant per organitzar la seva expressió, com per adonar-se de totes les possibilitats expressives i lúdiques del llenguatge.
4. Expressar-se per escrit i oralment utilitzant tècniques diverses (diàleg, entrevistes, narració, descripció...) amb finalitats també diverses (fabulació, simulació de situacions comunicatives, expressió de vivències...)
5. Aprendre a investigar per aprendre.
6. Identificar la ràdio com a mitjà de comunicació i un lloc d'innovació dintre del centre.
7. Gaudir fent els programes de ràdio.
8. Documentar-se per preparar les entrevistes programades al llarg del curs.

A banda dels objectius relacionats amb el decret, hem de tenir en compte que l'objectiu concret d'aquest projecte és el d'apropar l'alumnat als mitjans de comunicació, en aquest cas, la ràdio, i que siguin capaços de produir textos propis d'aquest àmbit, així com que adquirisquen una adequada competència comunicativa.

2. PROJECTE.

2.1. Marc Teòric i concreció metodològica.

La ràdio a l'escola és un projecte que té per finalitat que els alumnes d'Educació Infantil, Primària i EE s'apropen a aquest mitjà de comunicació i que, a partir de les activitats proposades, siguin capaços de transmetre els seus coneixements, inquietuds i vivències. En aquest sentit, és un projecte que no va encaminat a un sol curs, sinó a totes les etapes, raó per la qual serà una tasca de tots i totes on desenvolupar les seues competències.

Les **competències bàsiques** són construïdes i desenvolupades segons les estructures mentals dels individus i serveixen per a interactuar amb l'entorn social resolent problemes inèdits. En aquest projecte s'hi treballaran totes mitjançant les activitats plantejades a la ràdio:

- Competència en comunicació lingüística. El projecte de ràdio permet desenvolupar la capacitat comunicativa de l'infant en totes les seues modalitats: els alumnes aprendran a adquirir les fórmules necessàries de la llengua oral i escrita per tal de ser capaços de fer-les servir eficaçment en contextos reals.
- Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia. El projecte no és una activitat pròpia de la llengua, sinó que englobarà totes les assignatures que estudien els alumnes durant la setmana.
- Competència digital. Per tal de portar a terme el projecte, els alumnes hauran de fer servir aplicacions pròpies d'un programa de ràdio. Per a fer-ho, hauran de desenvolupar la capacitat per a utilitzar l'ordinador, així com aquest programa (Audacity) i altres per a penjar els seus podcasts on line.
- Competència d'aprendre a aprendre. Pel que fa a aquesta competència, s'haurà de procurar que els alumnes coneguen els coneixements sobre distintes estratègies possibles per tal d'afrontar tasques, dotar-los d'estratègies per a planificar la resolució de les tasques, per a supervisar les accions que desenvolupa i perquè siguin capaços de tenir un pensament crític pel que fa a aquestes accions. A més, la ràdio serà una eina enriquidora que ajudarà a motivar a l'alumnat, que tinguen necessitat d'aprendre i que se senten protagonistes del seu propi procés d'aprenentatge.
- Competència social i cívica. La ràdio pot ser una eina per a donar visibilitat a unes altres activitats de l'escola, com poden ser el dia de la dona, el dia universal de l'infant, etc., en què els alumnes puguen tractar els conceptes d'igualtat, de discriminació entre homes i dones, de justícia o de drets humans.
- Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor. La participació a la ràdio farà que els alumnes adquirisquen la capacitat per a dissenyar i implementar un pla: analitzar, planificar, organitzar i gestionar-lo. A més de aprendre a saber comunicar, presentar i representar, fer autoavaluació i actuar d'una forma creativa, imaginativa i proactiva.
- Consciència i expressions culturals. Per tal de preparar els programes de la ràdio, els alumnes hauran d'investigar sobre diferents temes, entre els quals podem trobar els relacionats amb el patrimoni cultural, artístic, literari, mediambiental, etc., així com diferents gèneres i estils de música, pintura, cine, literatura, teatre o dansa. A més, podran aplicar diferents habilitats comunicatives, de sensibilitat i sentit estètic.

En Infantil, en Primària, en la nostra aula CIL... a qualsevol etapa o nivell educatiu: la ràdio és una eina amb grans possibilitats en el procés d'ensenyament-aprenentatge **innovador**, com mostren les experiències que hem realitzat fins ara.

Pot integrar-se la ràdio dins del projecte educatiu del centre per a millorar el procés d'ensenyament-aprenentatge? La resposta és afirmativa, i és que la posada en marxa d'aquest mitjà de comunicació a les aules té amplis beneficis pedagògics. Entre ells, es troben el reconeixement i la millora d'habilitats com l'expressió oral i l'escrita, però també el foment de l'organització per part de l'estudiant per a dur a terme les tasques assignades. D'altra banda, impulsa el treball col·laboratiu i la companyonia.

Es pot incorporar matèries curriculars als programes de ràdio? Evidentment sí. Des del treball de la unitat didàctica dels mitjans de comunicació i, més concretament, l'entrevista. Per a abordar-la des d'un punt de vista pràctic, els estudiants posen en marxa el seu propi programa de ràdio, al qual es convida persones i personalitats de la nostra comunitat educativa o d'altres.

Gràcies a aquesta activitat, no sols millora la seua comunicació lingüística, sinó també altres competències clau com la competència digital, incorporant el domini de les noves tecnologies des d'Infantil; la competència d'aprendre a aprendre, fomentant que busquen informació d'un tema per ells mateixos; la competència social i cívica, iniciant-se en l'adquisició de destreses d'anàlisi social utilitzant la ràdio escolar; i el sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

Disposar d'un estudi de ràdio suposa un factor de qualitat de la pràctica, doncs els escenaris en els quals es desenvolupa una activitat condiciona la motivació i l'interés de les persones que hi participen. Avaluat les primeres pràctiques em constatat que necessitem implementar millores per condicionar l'espai: insonorització, instruments electrònics que aporten informació en temps real (rellotge amb informació meteorològica) i altres elements que faciliten l'organització de l'espai.

2.2. Descripció d'activitats

Al curs 2020-21 s'inicia el projecte de la Ràdio Escolar de l'Evaristo Calatayud amb la creació d'un estudi de ràdio (identificació de l'espai) i realitzant algunes pràctiques. Es crea paral·lelament una comissió per encarregar-se d'establir les directrius d'organització i planificació. Aquesta comissió es reuneix quinzenalment amb l'objectiu de dinamitzar l'alumnat del centre. Està composta per membres representatius de totes les Etapes i cicles, que com a portaveus, faran arribar les propostes recollides dels seus equips docents i d'un total de 708 alumnes que conformen la nostra escola.

Es va elaborar un recull de material, com a base, per donar resposta a la sessió matinerà. Un programa encaminat a realitzar-se tots els matins en directe, on l'alumnat tinga l'oportunitat de practicar i anar coneixent les característiques pròpies dels mitjans de comunicació. La Comissió inicia l'elaboració del material del que disposa l'alumnat, consta de diferents recursos lingüístics com a punt de partida i per facilitar la tasca de tots els docents a l'hora d'apropar-se a aquesta activitat:

- Embarbussaments.
- Dites populars.
- Refranys.
- Efemèrides, donant principal importància al Calendari Científic Escolar. Posant de rellevància el paper de la dona al llarg de la Història

- El calendari escolar festiu i commemoratiu, recordant diàriament les diferents temàtiques: plurilingüisme i interculturalitat; ciència, sostenibilitat i medi ambient, inclusió, igualtat i convivència; salut, Arts i Cultura, Ciutadania i Participació i Festes Territorials. Ex.:

TEMÀTICA PER COLORS

INCLUSIÓ, IGUALTAT I CONVIVÈNCIA

SALUT

PLURILINGÜISME I INTERCULTURALITA

CIÈNCIA, SOSTENIBILITAT I MEDI AMBIENT

ARTS I CULTURA

CIUTADANIA I PARTICIPACIÓ

FESTES TERRITORIALS

FEBRER

- 6 DIA INTERNACIONAL DE TOLERÀNCIA ZERO AMB LA MUTILACIÓ GENITAL FEMENINA
- 11 DIA INTERNACIONAL DE LA DONA I LA XIQUETA EN LA CIÈNCIA
- 13 DIA MUNDIAL DE LA RADIO
- 14 DIA MUNDIAL DE L'ENERGIA
- 20 DIA MUNDIAL DE LA JUSTÍCIA SOCIAL
- 27 DIA MUNDIAL DE LES ONG
- 28 DIA MUNDIAL DE LES MALALTIES MINORITÀRIES

Els números corresponen al dia del mes.

- Predicció del temps atmosfèric.
- Agenda cultural del centre: eixides, xerrades, esdeveniments...

Amb tota aquesta informació s'elabora un xicotet guió per a l'alumnat. Una mena d'introducció comú a tots i totes, deixant sempre una parcel·la a la creativitat de l'alumnat per completar el programa diari amb la informació abans esmentada i altres de caràcter creatiu:

BON DIA A TOTA LA COMUNITAT EDUCATIVA DE L'EVARISTO CALATAYUD DE MONTSERRAT. SÓN LES 9 EN PUNT DEL MATÍ.

HUI ÉS _____, DE/D' _____ DE 20 _____

A LA NOSTRA LOCALITAT FA UN DIA SOLEJAT / ENNUVOLAT o NUVOLÓS / PLUJÓS.

EIXIDA I/O ACTIVITAT AL CENTRE

(RECORDEU INFORMAR A LA COMUNITAT EDUCATIVA
SI HI HA ALGUNA ACTIVITAT EXTRAESCOLAR EIXE DIA)

DILLUNS: RECORDEU, UN BON DIA COMENÇA AMB UN BON SOMRIURE!!!

DIMARTS: RECORDEU, TOT EL QUE ÉS ESSENCIAL ÉS INVISIBLE ALS ULLS!!

DIMECRES: RECORDEU, DESPRÉS DE MOMENTS BONICS QUEDEN RECORDS INOBLIDABLES!!

DIJOUS: RECORDEU, SI PLANTEU BONIQUES LLAVORS CREIXERAN COSES MOLT MILLORS!!

DIVENDRES: RECORDEU, LA VIDA NO ES MESURA PER LES VEGADES QUE RESPIRES SINÓ PELS MOMENTS QUE ET DEIXEN SENSE ALÈ!!

HUI 9 DE MARÇ L'ALUMNAT DE **3R DE PRIMÀRIA** REALITZARÀ UNA XARRADA A LA BIBLIOTECA DEL CENTRE SOBRE EL BON ÚS DE LA PIROTÈCNIA. ESPEREM QUE ESTIGUEN MOLT ATENTES I ATENTS I SIGUEN RESPONSABLES AQUESTES FALLES.

TAMBÉ L'ALUMNAT DE **4 ANYS D'INFANTIL** FARÀ UNA EIXIDA AL TEATRE L'HORTA.

HUI 12 DE MARÇ L'ALUMNAT DE **SÉ DE PRIMÀRIA I DE L'AULA CIL** REALITZARÀ UNA XARRADA A LA BIBLIOTECA DEL CENTRE SOBRE EL BON ÚS DE LA PIROTÈCNIA. ESPEREM QUE ESTIGUEN MOLT ATENTES I REFRESQUEN ELS CONEIXEMENTS SOBRE LA SEURETAT.

AVUI 26 DE MARÇ L'ALUMNAT DE **2N DE PRIMÀRIA** ANIRÀ A L'ALQUERIA DEL MACHISTRE EN ALBORAYA AL MUSEU DE L'ORXATA I LA XUFA.

A partir d'aquest guió, des de les tutories s'organitzarà el treball per a fer el programa diari. Cada aula farà el programa de tota la setmana que tinga assignada, de manera que podríem passar uns 25 alumnes d'eixa aula al llarg de la setmana. La resta de companys del centre romandran atents a escoltar el programa. Aquest programa tindria una durada d'uns 4 o 5 minuts aproximadament.

La Comissió elabora un calendari anual de la Ràdio Escolar, on s'especifica que setmana li tocava a cada grup. Així doncs, cada aula disposarà de temps per preparar el programa matiner.

El resultat d'aquesta experiència es valorat, tant per l'alumnat com per la resta de professorat i comunitat educativa, com a molt enriquidora. A partir d'aquí vam extraure diferents conclusions:

- Potenciar la Ràdio Escolar com a eina per a desenvolupar el treball cooperatiu entre l'alumnat.
- Fomentar l'ús de les llengües des d'una vessant comunicativa d'acord als registres radiofònics.
- Ensenyar diferents programes radiofònics que donant resposta al currículum escolar.
- Fer partícips a tot l'alumnat del centre com a resposta a la gran diversitat existent al centre.
- Ampliar el nombre de programes radiofònics a l'escola: Programa matiner, entrevistes, secció desenvolupament de la lectura...
- Afavorir la creativitat i la imaginació a través dels diferents programes radiofònics.

- Fomentar la investigació per part de l'alumnat de propostes radiofòniques per ser implementades a la Ràdio Escolar.
- Continuar una experiència d'èxit escolar.
- Millorar i fer més atractiva la comunicació del centre entre iguals adaptant els equipaments i materials en òptimes condicions.

Altra activitat que es vol desenvolupar és la de realitzar entrevistes en directe. La Comissió elaborarà anualment una proposta de persones disposades a ser entrevistades per l'alumnat. Cada mes serà seleccionat un personatge que tinga a vore amb el mes que li proposem. Per exemple, al març entrevistes a la fallera i al president de la falla. Depenent del personatge o personalitat seleccionat es valorarà quina etapa i/o quin nivell s'encarregarà d'entrevistar-lo.

A continuació presentem un cronograma amb les activitats a realitzar durant els pròxims dos cursos, així com un xicotet resum de les actuacions realitzades enguany i que han originat la reformulació del projecte:

CRONOGRAMA DEL PROJECTE	
1a FASE	
CURS 2020-2021	• La primera fase s'inicia una vegada detectada la necessitat de fomentar la llengua valenciana entre el nostre alumnat. Es fa visible com la presència, cada vegada major d'alumnat castellanoparlant, té major presència al centre. • Es crea una Comissió que gestiona aquesta activitat. • Una vegada realitzada aquesta observació, es determina buscar un escenari motivador on desenvolupar i millorar l'ús de la llengua per part de l'alumnat: ESTUDI DE RÀDIO (fet motivant del PIIE). • Es contacta amb una empresa especialitzada per que ens assessora a l'hora de com i què es necessita per muntar un estudi de ràdio de cara a l'elaboració del projecte d'innovació educativa. • Es determina buscar un espai adient a aquesta tasca, a poder ser el més aïllat possible de la resta d'aules; on no s'escolta el soroll d'altres aules, doncs aquest espai, no està insonoritzat.
CURS 2021-2022	• Muntatge i adequació de l'ESTUDI DE RÀDIO: insonorització de l'espai, instal·lació rellotge meteorològic, armaris material, ordinador de ràdio. • Recerca d'informació de diferents programes de ràdio escolar i no escolar • S'elaborarà un guió general per a encetar el Programa Matiner Diari com a resposta a una programació tancada per constituir-se en una activitat de bones pràctiques. • Posada en marxa de la ràdio al mes d'octubre de 2021 • Programa d'Entrevistes: A principi de curs es realitza una planificació d'entrevistes tenint en compte les celebracions o esdeveniments propis del mes per tal de buscar una personalitat o personatge lligat a aquest esdeveniment. • Publicació de podcast dels programes perquè puguin gaudir d'ells les famílies a qualsevol hora. • Facilitar el material bàsic de la ràdio tant en paper com de manera digital per a la resta de docents del centre. • Introduir les entrevistes com a una nova secció de la ràdio. • Realització d'un calendari escolar, distribuint les setmanes entre les unitats del centre. • Ensenyar el programa informàtic de gravació (AUDACITY) a la resta del Claustre, per poder preparar programes de ràdio, tant en directe com en diferit. • Crear un decàleg de bones pràctiques per se